

VERNO KİTAP
Y A Y I N E V İ

HEKİMLİKTE İLK YILLAR

Feyzullah Çetinkaya

VERNO KİTAP
Y A Y I N E V İ

Verno Kitap©

www.vernokitap.com

kitap@matbumedya.com

0549 654 72 54

Yayıncı Sertifika No 28740

Kurucu: Emrah Çelik

Editör: İpek Kocaman

Sayfa Tasarım: Baran Ekber

Kapak Tasarım: Merve Ökten

Kitappad
com

Kitaplobi
com

Kitapşeyleri
com

1. Basım, İstanbul, Aralık 2025

ISBN: 978-625-9287-82-9

Tilki Kitap Matbaa / İstanbul

Matbaa Sertifika No: 48138

Eserin tüm telif hakları yazara aittir. Yazar, bu baskı için basım-satış-dağıtım-tanıtım haklarını Verno Kitap'a devretmiştir. Yazar, eserin kapak dahil içeriğindeki tüm materyallerin (metin, görsel öge, tablo...) yasal ve fikri sorumluluğunu kabul etmiştir. Verno Kitapın kurumsal görüşü olmayabilir.

HEKİMLİKTE İLK YILLAR

Feyzullah Çetinkaya

*Bu kitap genç hekimlere ve
hekim adaylarına ithaf edilmiştir.*

İÇİNDEKİLER

Yazar Hakkında.....	11
Bölüm Bir - Başlangıç	17
Bölüm İki - İlçeye Varış	22
Bölüm Üç - Diş Hekimi Faruk	26
Bölüm Dört - Arı İle Oluşan Anafilaksi	30
Bölüm Beş - Sağlık Ocağını Düzenlemek	34
Bölüm Altı - Yeni Bir Ev Kurmak.....	39
Bölüm Yedi - Tipi	45
Bölüm Sekiz - Bir Kış Gecesi	49
Bölüm Dokuz - Köpeklerin Sadakati.....	53
Bölüm On - Uzman Hekim Olma İsteği	56
Bölüm On Bir - Vatandaşın Saygısı.....	61
Bölüm On İki - Ölümden Dönen Çocuk.....	64
Bölüm On Üç - Yemek Dersleri.....	68
Bölüm On Dört - Demir ve D Vitamini Eksikliği.....	72
Bölüm On Beş - İshal Salgını Baş Gösteriyor	77
Bölüm On Altı - Tırpan	80

Bölüm On Yedi - Bir Ömür Boyu Süren	
Sevgi ve Dayanışma.....	83
Bölüm On Sekiz - Uzun Yaz Gününde Oruç Tutmak	87
Bölüm On Dokuz - Orman İşletmesinin Lokali	89
Bölüm Yirmi - Orman Yangını.....	93
Bölüm Yirmi Bir - Köy Yangını	96
Bölüm Yirmi İki - Orman Lokalinde	
Suç ve Ceza İle Tanışma.....	101
Bölüm Yirmi Üç - Bahar Şenlikleri.....	106
Bölüm Yirmi Dört - Köylerde Brusella	
Hastalığı Baş Gösteriyor	109
Bölüm Yirmi Beş - Yaşar'ın Hikâyesi	112
Bölüm Yirmi Altı - Çilek Festivali.....	116
Bölüm Yirmi Yedi - Adli Tabiplik.....	119
Bölüm Yirmi Sekiz - Hapishane Hekimliği.....	123
Bölüm Yirmi Dokuz - Küçük Bir Ekmek Parçası.....	126
Bölüm Otuz - Ormanda Kaybolan Ormancı.....	130
Bölüm Otuz Bir - Aşı Kampanyası ve Köylülerin Direnci	137
Bölüm Otuz İki - Osman Dede ve Emine Teyze	141
Bölüm Otuz Üç - Yörük Yaylası.....	146
Bölüm Otuz Dört - Kız Kaçırma ve Köy Düğünü.....	150
Bölüm Otuz Beş - Kaybolan Çocuk ve Kuzusu	154
Bölüm Otuz Altı - Menenjitli Çocuk.....	158
Bölüm Otuz Yedi - Kömür Madeni.....	162
Bölüm Otuz Sekiz - Sigara İle Mücadele	166
Bölüm Otuz Dokuz - Gene Geçmişe Yolculuk.....	170

Bölüm Kırk - Meryem Teyze	176
Bölüm Kırk Bir - Şifalı Su Efsanesi	182
Bölüm Kırk İki - Veda.....	186

YAZAR HAKKINDA

Prof. Dr. Feyzullah etinkaya, 1960 yılında Kars'ta doğmuştur. İlkokul, ortaokul ve lise eğitimini Kars'ta tamamlamış, tıp eğitimini Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde almıştır. 1996 yılında doçent, 2009 yılında profesör unvanını kazanmıştır. Akademik kariyeri boyunca çeşitli üniversitelerde ve eğitim hastanelerinde öğretim üyesi olarak görev yapan ve hem ulusal hem de uluslararası alanda çok sayıda bilimsel yayını bulunan Prof. Dr. Çetinkaya, hâlen İstanbul'da özel bir sağlık kuruluşunda çocuk sağlığı ve hastalıkları ile çocuk alerjisi uzmanı olarak mesleki çalışmalarını sürdürmektedir.

*Bu kitapta anlatılan olaylar, yazarın anıları esas alınarak
kurgulanmıştır. Gerçek kişi ve yerlerle ilgisi yoktur.*

*“Başkalarının ışığının gölgesinde kalanlar,
kendi yollarını aydınlatamazlar.”*

BÖLÜM BİR

BAŞLANGIÇ

Tren, Ankara Garı'ndan hareket ederek Anadolu'nun uçsuz bucaksız topraklarında ilerlerken, pencereden dışarıya bakarak düşüncelerine dalan genç hekim Kemal'in kafası çok karışıktı. Bir yanda uzun ve zorlu bir eğitim sürecini tamamlamanın gururu ve hafif bir rahatlık hissi vardı; diğer yanda ise belirsiz bir geleceğe doğru yapacağı yolculuğun yarattığı kaygı ve tedirginlik vardı. Tren hızla ilerledikçe Kemal, zihninde sık sık geçmişe doğru bir yolculuğa çıkıyordu. Çocukluğu ve gençlik yılları, sanki bir film şeridi gibi her ayrıntısıyla gözlerinin önünden geçip gidiyordu. Geçmişinde sıkıntılarla dolu bir yaşam vardı. Yaşamının her anı mücadelelerle geçmişti. Babası, Anadolu'nun küçük bir ilinde, bir devlet kurumunda memur olarak çalışıyordu; kazancı, dört çocuklu bir ailenin geçimini sağlamaya yetmiyordu. Babası, sabahın erken saatlerinde evden çıkıp akşam yorgun argın dönerken, annesi de ev işlerinin yanı sıra evde dikiş işleri yaparak aile bütçesine katkıda bulunmaya çalışıyordu. Ağabeyi ile okul tatillerinde çalışarak aile bütçesine destek olmaya çalışıyorlardı. Bu küçük ticari faaliyetlerde bazen başarılı, çoğu kez de başarısız oluyorlardı. Bir yaz tatilinde bir lokantada garsonluk yapıyordu. Bir gün, lokantanın en yoğun olduğu saatlerde, mutfaktan çıkarken elindeki tabak dolu tepsiyi yere

düşürdü. Bütün tabaklar paramparça oldu. Çatalların, kaşıkların, bıçakların her biri bir yana savruldu. Lokantadaki müşteriler sessizleşmiş, delikanlı ne yapacağını bilemeden donup kalmıştı. Patronu, bu hatanın telafisi olamayacağını söyleyip onu işten çıkardı. Bu olay onun için büyük bir hayal kırıklığıydı ama bu ona hataların da hayatın bir parçası olduğunu öğretmişti. Bir başka yaz ise, ağabeyi ile gazoz satmaya karar vermişlerdi. Yerel bir gazoz üreticisinden aldıkları üç kasa gazozu mahalle aralarında satacaklardı. Gazoz şişelerini elle çektikleri bir arabaya yerleştirmişler, soğuk tutmak için de üzerlerini buzla kaplamışlardı. Ancak, gün boyu güneşin etkisiyle buzlar erimiş, gazozlar ısınmıştı. Bütün gün sadece bir kasa gazoz satabilmişler, gerisi ısındığı için ellerinde kalmıştı. Ellerinde kalan gazoz kasalarıyla eve dönerken onca yorgunluğa rağmen yaşadıkları hayal kırıklığı onları yıldırmamış, iki gün sonra yeni buzlarla soğuttukları gazozların hepsini satmayı başarmışlardı. Ama bu ve benzeri başarısızlıklar, ona pes etmemeyi, inatla zorlukların üstüne üstüne gitmeyi öğretmişti. İlkokul ve orta okul yıllarında çok sık şehir merkezinde bulunan çocuk kütüphanesine gidip kitap ve dergileri okuyordu. Kütüphaneye o kadar sık gidip o kadar çok kitap okuyordu ki çocuk kütüphanesinin müdürü görevlilere Kemal'in depoya gidip istediği kitabı alıp okuyabileceğine dair talimat vermişti. O günün koşullarında ünlü olan çocuk romanlarının çoğunu okumuştur. Özellikle Jules Verne'in kitaplarına bayılıyordu. Diğer bazı kitaplardan da çok etkilenmişti. Mesela, günlerce Helen Keller'in yazdığı, Karanlığın İçinden adlı, yazarın hayat hikâyesini konu alan kitabın etkisinden kurtulamamıştı. Bu kitapta, gözleri görmeyen kulakları duymayan bir kızın olağanüstü azmine hayran olmuştu. Kemal, kütüphanenin açık raflarında bulunan Hayat Ansiklopedisi'ni karıştırmayı ve rastgele bir şeyleri

okumayı da çok seviyordu. Rastgele okumayı sevdiği başka bir şey de sözlüklerdi. Liseye gittiği dönemde ise hafta sonları evlerine iki kilometre uzaklıktaki İl Halk Kütüphanesine yürüyerek gidip geliyordu. Kütüphanenin sıcak ve sessiz ortamında bütün gün ders çalışıyordu. Akşam olmasın, kütüphane kapanmasın istiyordu. O yıllarda, kitaplardan pek çok şey öğrenebileceğini anlamıştı. Kemal için kütüphane demek bilgi pınarı demekti. Ona göre insanın bu pınardan içebildiği kadar çok içmesi gerekirdi. Özellikle bilgiye aç insanların çocukluk ve gençlik yıllarında öğrenmesi gereken o kadar çok şey vardı ki... Öte yandan, yaşadığı ilde üniversiteye hazırlık kursları veya test kitapları satılan bir yer yoktu. Onun için her şeyi öğretmenlerinden, arkadaşlarından ve ders kitaplarından öğrenmesi gerekiyordu. Hayatı boyunca köy enstitüsü mezunu ilkokul öğretmenin ve lisedeki matematik öğretmenin eğitime olan olağanüstü katkılarını hiç unutmadı. İlkokul öğretmeni bütün sınıfa soru sorabilmeyi ve hayatı sorgulamayı öğretmişti. O günlerde, Türkiye'nin pek çok yerinde olduğu gibi Kemallerin yaşadığı şehirde de televizyon yayınları olmadığı için evde tek eğlenceleri radyoydu. Gündüzleri kardeşleri ile Çocuk Saati, akşamları ise ailece Arkası Yarın ve Radyo Tiyatrosu programlarını dinliyorlardı. Her bölümün insanı merakta bırakacak şekilde bittiğini, dolayısıyla ertesi günü sabırsızlıkla beklediklerini hatırlıyordu. O zamanlar Türkiye'nin en iyi tiyatro sanatçılarının seslendirdiği bu yayınların, halkın İstanbul Türkçesini öğrenmesinde büyük katkısı olmuştu. Ayda bir-iki kere de sinemaya gidiyordu.

Kemal'in bunca sıkıntı arasında tıp fakültesini kazanması, ailesi için büyük bir gurur ve sevinç kaynağı olmuştu. Üniversite yılları ise hem ekonomik zorluklarla hem de ülkedeki çalkantılı siyasi ortamın yarattığı sıkıntılar içinde geçmişti. Babasının maaşı ancak ailenin

geçimine yetiyordu. Kemal'in devletten aldığı öğrenci kredisi de üniversite masraflarını karşılamaya yetmediği için tatillerde küçük işler yapmaya devam etmişti. Hafta sonları ve yaz tatillerinde fırsat buldukça Ankara'daki devlet hastanelerinde gönüllü olarak çalışarak pratik tıp bilgisini geliştirmeye gayret ediyordu.

O yıllarda, bütün toplumun çok kötü ekonomik koşullarda yaşamasının yanında, altında ezildiği ve üstesinden gelmesi gereken asıl zorluk, ülkeyi kasıp kavuran terör olaylarıydı. Ülkedeki bölünmüşlük ve karışıklık sadece sokakları güvensiz yapmakla kalmıyor, aynı zamanda insan ilişkilerini de derinden etkiliyordu. Her geçen gün siyasi görüşlerin farklılığı, bireylerin kimliklerini tanımlayan en önemli özellik hâline gelmişti. Aileler bile çocuklarının siyasi görüşlerine göre kutuplaşmaya başlamış, toplumda daha önce hiç görülmedik biçimde sürekli siyasi konular konuşulur olmuştu. Giderek insanlar, sadece siyasi farklılıklarından dolayı değil, her yönden birbirlerine yabancılaşmış, kutuplaşmış, sosyal bağlar adeta yok olmuştu. Üniversiteye başladıktan iki yıl sonra Kemal'in ailesi üniversite eğitiminde onun yanında olmak için yaşadıkları şehri bırakıp Ankara'ya taşınmıştı. Böylece genç üniversite öğrencisinin, öğrenci evlerinde veya yurtlarda kalma sıkıntısı da son bulmuştu. Her gün gazetelerden, televizyondan ya da başka insanlardan duydukları haberler, onlar için bir tür korku kaynağı hâline gelmişti. Ülkedeki hiçbir yer güvenli değildi. Şehirler, ilçeler, köyler, mahalleler, üniversiteler ve öğrenci yurtları insanların siyasi görüşleri doğrultusunda keskin sınırlarla birbirinden ayrılmıştı. Herkes, kendini güvende hissettiği yerin dışına çıkmaktan, farklı bir yere gitmekten korkuyordu. Bir görüşün hâkim olduğu bir mahallede, zıt görüşteki bir gazeteyi elinizde taşımanız, dayak yemenize ve hatta öldürülmenize

yol açabilirdi. Binaların duvarlarına yazılan yazılardan, hangi siyasi görüşün hâkim olduğu bir bölgede olduğunuzu kolayca anlayabilirdiniz. Çeşitli şehirlerde birkaç kere toplu katliamlar olmuş; yüzlerce masum insan hayatını kaybetmişti. Devletin tüm otoritesi zaten yıllardır giderek zayıflamıştı. Sıkıyönetime rağmen merkezi hükümetin kontrolü, yalnızca büyük şehirlerin merkezi yerleri ile sınırlıydı. Şehirlerin kenar mahalleleri ve kırsal alanlar ise neredeyse tamamen hükümetin kontrolünden çıkmıştı. Kemal de diğer gençler gibi üniversiteye gidip gelirken, günlük yaşamını sürdürürken ortamın güvensizliğini her an hissediyordu. Ancak bir arada olsalar da kendisinin, ailesinin ve sevdiklerinin güvenliği onun için sürekli bir endişe kaynağıydı. Babası, her gün evden işe gidip gelirken sokakların ne kadar tehlikeli olduğunu görüyor ve çocuklarını sık sık uyarıyordu. Ona göre, gece geç saatlerde eve dönmek ve şehrin ıssız bölgelerinde dolaşmak çok tehlikeliydi. Akşam yemeklerinde herkesin evine sapsağlam geldiği ve bir arada olunan anlar, ailenin birlikte huzur içinde olduğu zamanlardı. Bu ortamda eğitimini sürdürmeye devam etse de genç hekim adayının, içindeki büyük belirsizlik duygusuyla başa çıkması çok zordu. Ancak her şeye rağmen, umudunu kaybetmemesi gerektiğine de inanıyordu. Ülke, adı konulmamış bir iç savaşın içindeydi. Fakat hiç kimse bu sorunun nasıl çözüleceğini bilemiyordu. Siyasi partilerin yöneticileri karşılıklı olarak inatlaşıyor, birinin “ak” dediğine diğeri “kara” diyordu. Görev süresi bitmiş olan cumhurbaşkanının yerine aylarca yeni bir cumhurbaşkanı seçilememişti. Bu çalkantılı dönem ve demokrasi 12 Eylül 1980 askeri darbesiyle son buldu.